

NØDVENDIG MED FYLKESKOMMUNALE YTELSER FRA VINDKRAFTNÆRINGEN – KRAFTFYLKAS INNSPILL TIL STORTINGETS FINANSKOMITÉ

I forslag til statsbudsjettet for 2022 har Regjeringen foreslått å innføre en avgift på landbasert vindkraftproduksjon. Avgiften utgjør 1 øre/kWh og pålegges innehaver av konsesjon for vindkraftverk. Avgiften tas inn av staten, men inntektene tilfaller vertskommunene, dvs. den/de kommunene hvor vindkraftverket ligger.

Samarbeidende kraftfylke er positiv til at det innføres lokal kompensasjon for naturinngrepene som vindkraften fører med seg, men den foreslåtte ordningen har store mangler.

For det første treffer ikke ordningen alle som blir berørt av vindkraft. Vindkraftverkernes virkninger rekker langt videre enn den vertskommunen som vindkraftverket geografisk sett ligger i:

- Vindkraftverkene kan påvirke landskapsbildet ut over kommunegrensene.
- Naturområder som beslaglegges brukes ofte til friluftsliv og rekreasjon for en hel region.
- Næringslivet kan også bli berørt i et større område enn vertskommunens geografiske område.

For det andre er det ikke en varig og forutsigbar ordning å uforme ordningen som en særavgift.¹ Slike avgifter kan enkelt endres ved plenarvedtak i Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet. Ettersom avgiften i tillegg er produksjonsavhengig basert på årlig produksjon, vil inntektene til kommunene variere fra år til år. Disse momentene gjør at produksjonsavgiften ikke bidrar til å skape forutsigbarhet for kommunene, verken med hensyn til årlig inntekt eller med hensyn til å få en varig andel av verdiene fra vindkraftverkene. Dermed vil produksjonsavgiften heller ikke bidra til å skape lokal legitimitet til vindkraft.

Kraftfylka mener at det må innføres både lokal og regional kompensasjon fra vindkraftnæringen, og viser til felles forslag fra næringen, kommuneorganisasjonene og Kraftfylka om å innføre naturressursskatt og miljøavgift på vindkraft. På denne måten sikres både en økt skattebyrde for vindkraftbransje og at en del av verdiskapningen fra vindkraftverkene overføres til lokalt og regionalt nivå.

Behovet for fordeling også til fylkeskommunalt nivå er viktig for å skape regional forankring til prosjektene. En fylkeskommunal kompensasjon kan benyttes til kompenserende tiltak i et større nedslagsfelt enn den enkelte kommune. Det gjør ordningen mer treffsikker. Videre kan ytelsene til fylkeskommunene bidra til inntektsutjevning i regionen ved at også kommuner uten kraftinntekter gjennom fylkeskommunale tiltak, kan nyte godt av de verdiene som vindkraftindustrien skaper. Også en slik omfordeling av verdier i regionen vil være positivt.

¹ Se lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter

Primært mener Kraftfylka at ytelsene til fylkeskommunene bør komme gjennom innføring av naturressursskatt etter mønster fra vannkraften. Ved lovfesting av skatteytelser til kommunene og fylkeskommune, vil også kravet til forutsigbarhet i større grad oppfylles, noe som igjen kan bidra til lokal og regional aksept av vindkraft. For at naturressursskatten skal få full effekt, må skattesatsen reguleres i tråd med utviklingen av kroneverdien. Det betyr at satsen må oppjusteres med 50 prosent til 1,7 øre/kWh til kommunen og 0,3 øre/kWh til fylkeskommunen.

Dersom det ikke innføres naturressursskatt på nåværende tidspunkt, støtter Kraftfylka å innføre en produksjonsavgift som en foreløpig ordning. Imidlertid må ordningen justeres og utformes som slik at også en andel av denne fordeles til fylkeskommunen. Det er da naturlig å ta utgangspunkt i fordelingsnøkkelen som i dag ligger til grunn for naturressursskatten for vannkraft, dvs. at 85 prosent av avgiften tilfaller kommunen og 15 prosent tilfaller fylkeskommunen. Videre bør avgiftsatsen settes høyere enn foreliggende forslag.

Naturressursskatten og produksjonsavgiften må holdes utenfor inntektsutjevningen for å sikre en reell lokal og regional kompensasjon. Dette gjelder også for naturressursskatt fra vannkraft, uavhengig av om det innføres naturressursskatt på vindkraft.

Mvh,

Niklas Kalvø Tessem

Daglig leder Kraftfylka